

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/339/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5916201593
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5916201593.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Barbarou Korenecovou, advokátkou, so sídlom Slnečná 765/3, Malinovo, IČO: 42 174 902, proti žalovanému: K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, zastúpenému splnomocnenou zástupkyňou R. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, o zaplatenie 212,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a jeho čiastočnom späťvzati žaloby po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a späťvzatie žaloby o zaplatenie 52,- eur, rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 2C/38/2016-56 zo dňa 29.06.2016 vo výroku, v ktorom návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol, v časti o zaplatenie 52,- eur, z r u š u j e a konanie v časti o zaplatenie 52,- eur z a s t a v u j e .

Rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti o zaplatenie 160,- eur s príslušenstvom zamietol, p o t v r d z u j e .

Rozsudku okresného súdu sa vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 342,- eur od 23.05.2014 do 26.05.2014, zo sumy 262,- eur od 27.05.2014 do 9.02.2015, zo sumy 212,- eur od 10.02.2015 do 25.09.2015, zo sumy 192,- eur od 26.09.2015 do 30.10.2015, zo sumy 172,- eur od 31.10.2015 do 30.11.2015, zo sumy 152,- eur od 01.11.2015 do 18.12.2015, zo sumy 52,- eur od 19.12.2015 do 15.06.2016, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti výroku rozsudku, n e d o t ý k a .

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 50 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 342,- eur od 23.05.2014 do 26.05.2014, zo sumy 262,- eur od 27.05.2014 do 09.02.2015, zo sumy 212,- eur od 10.02.2015 do 25.09.2015, zo sumy 192,- eur od 26.09.2015 do 30.10.2015, zo sumy 172,- eur od 31.10.2015 do 30.11.2015, zo sumy 152,- eur od 01.11.2015 do 18.12.2015, zo sumy 52,- eur od 19.12.2015 do 15.06.2016, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti výroku rozsudku. Návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Na základe vykonaného dokazovania, po oboznámení sa s listinnými dôkazmi mal súd za preukázané, že žaloba žalobcu, pokiaľ sa týka uplatnenej istiny, je v celom rozsahu nedôvodná. V konaní bolo preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 28.05.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 505800643, na základe ktorej poskytol žalobca ako veriteľ žalovanému ako dlžníkovi spotrebiteľský

úver vo výške 500,- eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu vo výške 240,25 eur a úrok spojený s poskytnutým úverom vo výške 195,75 eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku 936,- eur. V dohode o plnení v splátkach zo dňa 28.05.2013 sa žalovaný zaviazal veriteľovi uhradiť celkovú čiastku v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 78,- eur vždy k 22. dňu kalendárneho mesiaca počnúc dňom 22.06.2013. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy platil zákon č. 129/2010 Z. z., pričom v zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona musela zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať všetky náležitosti, ktoré stanovovalo toto ustanovenie s tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ak neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) predmetného zákona, považuje sa spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. V uvedenom spore sa jedná o spotrebiteľský spor, nakoľko nebolo pochyb, že žalobca vystupoval ako veriteľ, ako dodávateľ plnenia, ktoré predstavovalo predmet jeho podnikateľskej činnosti a žalovaný ako nepodnikateľ, fyzická osoba, ktorému bol úver poskytnutý. Preskúmaním tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd teda zistil, že predmetná zmluva neobsahovala všetky náležitosti, a to najmä náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona, t. j. výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Táto náležitosť v zmluve absentovala, a preto súd vyhodnotil, že uvedený úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Okrem toho preskúmaním úverovej zmluvy súd zistil, že pokiaľ bol dohodnutý úrok vo výške 39,15 % ročne, výška tohto úroku bola neprimerane vysoká s poukazom na obvyklú úrokovú mieru pre podobné typy úverov, ktorá v tom čase bola vo výške 12,19 %. Aj ročná percentuálna miera nákladov bola neprimerane vysoká. Pri poskytnutej istine 500,- eur mal žalovaný ako spotrebiteľ vrátiť takmer rovnakú sumu, t. j. sumu 436,- eur, čo takmer predstavovalo 100 % istiny. Nakoľko bolo teda v konaní preukázané, že odporca na poskytnutý úver zaplatil od 26.09.2013 do 30.11.2015 celkovú sumu 348,- eur, dňa 18.12.2015 sumu 100,- eur a dňa 15.06.2016 sumu 52,- eur, súd zistil, že žalovaný v prospech žalobcu zaplatil dlžnú sumu istiny vo výške 500,- eur. Pokiaľ si teda žalobca podanou žalobou uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie istiny vo výške 212,- eur, známeho úroku vo výške 412,89 eur a známeho úroku vo výške 30,70 eur, súd žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol, nakoľko poskytnutý úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov, pričom bolo preukázané, že dlžnú istinu žalovaný v prospech žalobcu uhradil. Podanou žalobou si žalobca ďalej uplatnil poplatok vo výške 240,25 eur, poplatok za upomienku vo výške 10,- eur, súd tieto poplatky žalobcovi takisto nepriznal, nakoľko považoval vyššie uvedený úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca si ďalej uplatnil aj právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33,- eur, zmluvná pokuta však nebola dojednaná medzi účastníkmi konania písomne, bola upravená iba vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré boli dané žalovanému na prečítanie, avšak žalovaný nemohol ich obsah nijakým spôsobom ovplyvniť. Súd teda zistil, že ustanovenie o zmluvnej pokute predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko skutočnosť, že pre prípad porušenia svojej povinnosti bol zmluvnou pokutou sankcionovaný iba žalovaný, táto skutočnosť spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov konania, a keďže nebola dodržaná písomná forma dojednania zmluvnej pokuty, ktorú nemohol žalovaný ovplyvniť, súd rovnako žalobu aj v tejto časti zamietol. V danej veci sa jedná o spotrebiteľský spor, žalovaný ako spotrebiteľ, ako slabšia strana v spore bol ukrátený na svojich právach, nakoľko žalobca ako silnejšia strana v uvedenom zmluvnom vzťahu si uplatnil voči žalovanému neprijateľné plnenia. Samotná výška úrokovej sadzby, ako aj výška ročnej percentuálnej miery nákladov predstavujú neprimerane vysoké hodnoty oproti priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov, ktorá platila v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd preto žalobu v časti uplatnenej istiny, zmluvnej pokuty a poplatkov ako nedôvodnú zamietol. V konaní však bolo preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania s peňažným plnením, nakoľko dlžnú istinu nevrátil žalobcovi tak, ako bolo dohodnuté, a preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania z jednotlivých dlžných čiastok, ktoré postupne platil žalovaný, až do zaplatenia poslednej splátky, t. j. do 15.06.2016, nakoľko bolo preukázané, že žalovaný tým, že dlžnú sumu neuhradil v lehote jej splatnosti, dostal sa do omeškania s peňažným plnením, pričom výška úrokov z omeškania je v súlade s ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci prevažný úspech, právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadne trovy konania neuplatnil a ani mu zo spisu žiadne trovy konania nevyplývali.

3. Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca. Má za to, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku. Tým, že súd prvého stupňa rozsudok nedostatočne odôvodnil, čím odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom prvého stupňa. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukazuje na to, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej

strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď spotrebiteľ sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku úveru 936,- eur do 22.05.2014 na účet veriteľa. Zmluvné strany sa tak dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti nastane dňa 22.05.2014, nemožno preto hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Následne však dlžník požiadal v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - dohody o plnení v splátkach. Spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť celkovú čiastku v 12-tich pravidelných mesačných splátkach vo výške 78,- eur vždy k 22. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 22.06.2013 do 22.05.2014. Ročná percentuálna miera nákladov je stanovená v zmluve vo výške 87,20 %. RPMN je v zmluve o úvere uvedená správne a vypočítaná v zmysle platných právnych predpisov. Výška RPMN je taktiež v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorým bol klient oboznámený pred poskytnutím úveru, čo potvrdil aj svojim vlastnoručným podpisom. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je odplata vo výške 240,25 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 87,20 %. Spotrebiteľ tiež zobral na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania zmluvy je vo výške 39,20 %. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Regulácia odplaty sa riadi § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Poukazuje na to, že klient uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere so spoločnosťou žalobcu slobodne, vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, čo potvrdil svojim podpisom. Hlavným predmetom zmluvy je odplatné poskytnutie finančných prostriedkov zo strany veriteľa dlžníkovi, pričom ekvivalentom ceny plnenia je v danom vzťahu dohodnutý úrok, resp. odplata za poskytnutie finančných prostriedkov. Uplatnený nárok v podobe úroku vo výške 39,15 % ročne, ktorý bol dohodnutý v zmluve o spotrebiteľskom úvere v bode 2, vzhľadom na povahu a podmienky úverového vzťahu, ako aj jeho zabezpečenie považuje žalobca za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, keďže v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty, v obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov inými nebankovými subjektmi, resp. bankami pri istom druhu finančných produktov. Poplatok vo výške 240,25 eur predstavuje administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Slovenská právna úprava v oblasti úverov účtovaniu poplatku výslovne nebráni. Zákon o spotrebiteľských úveroch totiž výslovne spomína niektoré poplatky: za notárske služby, poplatok za predčasné splatenie úveru, poplatok za vedenie účtu, atď. V prípade definície celkových nákladov spotrebiteľa sa uvádzajú okrem iného aj poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Je teda zrejme, že slovenské právo poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Zmluvné strany sa v bode 8 všeobecných podmienok dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve, zaväzuje sa zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 33,- eur. Pokiaľ ide o tvrdenia súdu, že istina bola v celej výške zaplatená, žalobca uvádza nasledovné: Žalovaný uhradil pred dlhom splatným sumu vo výške 78,- eur. V období od 09.02.2015 do 18.12.2015 uhradil žalovaný sumu 210,- eur. Všetky tieto úhrady boli v návrhu na vydanie RP zohľadnené, a teda suma istiny vo výške 212,- eur bola navrhovateľom uplatnená správne (500,- eur suma istiny - 78,- eur úhrada - 210,- eur úhrady = 212,- eur). Nakoľko po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu, dňa 15.06.2016 uhradil žalovaný sumu 52,- eur, v tejto časti istiny berie oprávnený svoj návrh späť a teda požaduje zaplatiť istinu vo výške 160,- eur. Záverom si žalobca pre úplnosť dovoľuje uviesť, že dve platby v sume 160,- eur (platba zo dňa 02.12.2012 vo výške 89,- eur a platba zo dňa 26.05.2014 vo výške 80,- eur) nie je možné pripočítať na istinu, nakoľko ide o sumu za úpravu splátkového kalendára, o ktorú požiadal sám žalovaný, a to dvakrát, dňa 26.11.2013 a dňa 20.05.2014. K uvedenému tvrdeniu pripája dôkaz - žiadosť o úpravu splátkového kalendára. O poplatku za úpravu splátkového kalendára bol žalovaný riadne oboznámený v žiadosti, o ktorú požiadal sám žalovaný a túto podpísal. Žalobca žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení uvádza, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za správne po stránke právnej i skutkovej, nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov na predmetnú spotrebiteľskú vec. Nestotožňuje sa s argumentáciou žalobcu ohľadne výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je nevyhnutné, aby bol spotrebiteľ už pri podpise zmluvy informovaný, v akej výške, ako dlho a v akých termínoch je povinný splácať istinu, úroky a iné poplatky. Spotrebiteľ má už pri podpise zmluvy vedieť, aká pomerná časť každej uhradenej splátky bude pripísaná na úhradu istiny, aká časť na úroky a aká časť bude pripísaná na úhradu poplatkov. Predmetná zmluva neobsahuje žiadne dojednanie, z ktorého by uvedené bolo zrejme. Ročná percentuálna miera nákladov 83,20 %, ako je uvedená v

zmluve, je rozporná s dobrými mravmi pre jej neprimeranú výšku. Tiež nesúhlasí s argumentáciou, že zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Zmluvná podmienka uvedená v bode 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.05.2013 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Administratívny poplatok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko je neurčitý, nešpecifikuje, aké plnenie má byť poskytnuté za daný poplatok, ide o simulované dojednanie, ktoré finančne zaťažuje spotrebiteľa a spotrebiteľovi nie je poskytnutá žiadna reálna služba. Má za to, že cieľom zákonnej úpravy náležitostí, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, je, aby náležitosti uvedené v konkrétnych zmluvách o spotrebiteľských úveroch boli pre spotrebiteľa určité, prehľadné a zrozumiteľné. Žalobca nespĺnil pri uzatváraní úverovej zmluvy povinnosti vtedy platného a účinného Zákona o spotrebiteľských úveroch, týkajúce sa náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podaným odvolaním sa len snaží tento nedostatok zahmlieť. Žiada odvolací súd, aby rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil ako dôvodný a správny a zaviazal žalobcu aj na náhradu trov odvolacieho konania.

5. V priebehu odvolacieho konania bola žalovanému doručená výzva na vyjadrenie k čiastočnému späťvzatiu žaloby v rozsahu 52,- eur zo strany žalobcu s tým, že ak s čiastočným späťvzatím žaloby nesúhlasí, aby oznámil svoj nesúhlas v lehote 7 dní odvolaciemu súdu. Bol poučený, že ak svoj nesúhlas neoznámí, krajský súd v zmysle ust. § 370 C. s. p. späťvzatie pripustí a v tejto časti zruší napadnutý rozsudok a konanie zastaví.

6. Žalovaný na uvedenú výzvu nereagoval.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania žalobcu, posúdil podanie žalobcu, ktoré je súčasťou odvolania, čiastočné späťvzatie žaloby o zaplatenie 52,- eur po vydaní rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Čiastočné späťvzatie žaloby o zaplatenie 52,- eur bolo podané do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaný súdu neoznámil vážne dôvody, pre ktoré by so späťvzatím nesúhlasil, odvolací súd preto v zmysle ust. § 370 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) čiastočné späťvzatie žaloby o zaplatenie 52,- eur pripustil. V tejto späťvzatej časti vo výroku, ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol, rozsudok súdu prvej inštancie v časti o zaplatenie 52,- eur zrušil a konanie v časti o zaplatenie 52,- eur zastavil.

9. Následne krajský súd, ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov v zmysle ust. § 379, § 380 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom v zmysle ust. § 219 ods. 3 C. s. p. v napadnutom rozsahu, teda čo do výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu o zaplatenie sumy 160,- eur s príslušenstvom zamietol a vo výroku o trovách konania potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 C. s. p.

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa nedotýka odvolaním nenapadnutého výroku, ktorým súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 342,- eur od 23.05.2014 do 26.05.2014, zo sumy 262,- eur od 27.05.2014 do 09.02.2015, zo sumy 212,- eur od 10.02.2015 do 25.09.2015, zo sumy 192,- eur od 26.09.2015 do 30.10.2015, zo sumy 172,- eur od 31.10.2015 do 30.11.2015, zo sumy 152,- eur od 01.11.2015 do 18.12.2015, zo sumy 52,- eur od 19.12.2015 do 15.06.2016, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti výroku rozsudku, ktorý výrok, vychádzajúc z obsahu odvolania, žalobca nenapadol odvolaním a zároveň z jeho strany, keďže v tejto časti nároku mu bolo vyhovievané, by odvolanie nebolo subjektívne prípustné.

11. Odvolací súd považuje rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu za vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil.

12. Dňa 01.07.2016 došlo k zmene právnej úpravy občianskeho súdneho konania, keď nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. V zmysle ust. § 470 ods. 1 C. s. p. sa tento procesný predpis vzťahuje aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V zmysle ust. § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Z uvedeného dôvodu dochádza aj k zmene terminológie v označení sporných strán, keď označeniu navrhovateľ zodpovedá podľa aktuálnej právnej úpravy označenie žalobca a označeniu odporca zodpovedá označenie žalovaný.

13. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou má spotrebiteľský charakter. Úverová zmluva bola uzatvorená v podobe štandardnej formulárovej zmluvy, pre ktorú je typické to, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Spotrebiteľ teda buď prijme zmluvu, ktorú dodávateľ dopredu pripravil a predformuloval, zvyčajne vo svoj prospech, alebo zmluvný vzťah nevznikne. V takomto prípade je spotrebiteľ - žalovaný slabšou zmluvnou stranou, a to z hľadiska informovanosti i vyjednávacej pozície.

14. Odvolateľ namieta záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Jedným z dôvodov, pre ktorý okresný súd došiel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, bol nedostatok uvedenia RPMN, ktorá bola uvedená v zmluve o úvere a dohode v diametrálne rozličných hodnotách (87,20 % a 260,12 %), pričom takéto dojednanie neumožnilo spotrebiteľovi jednoznačne ustáliť výšku RPMN, teda celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Samotný tento záver súdu postačuje na vecnú správnosť rozsudku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

15. Niet pochybností, a to nespochybňuje ani žalobca, že uvedenie RPMN je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu 28.05.2013 (ďalej len „ZSÚ“). Odvolateľ však namieta, že RPMN bola uvedená v zmluve riadne, v súlade so zákonom.

16. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na postup žalobcu ako veriteľa, ktorý je neakceptovateľný a javí známky úmyselného obchádzania zákona a konania v rozpore s povinnosťami veriteľa a úctou k právam spotrebiteľa. Žalobca v ten istý deň v časovej súvislosti a pri tom istom rokovaní uzatvoril so žalovanou ako spotrebiteľom nielen základnú zmluvu o úvere, ale aj dohodu o plnení v splátkach, ktorú ako to vyplýva zo skutkového stavu správne zisteného prvostupňovým súdom, si žalovaná nevyžiadala, ale v takejto predformulovanej forme jej spolu so zmluvou o úvere bola predložená na podpis. Veriteľ tak formálne vyhotovil zmluvu o úvere a súčasne ju pozmenil prijatím dohody o splátkach spôsobom, ktorým ovplyvňoval obsah záväzku v neprospech spotrebiteľa. Zmluvu o úvere a dohodu o splátkach, ktoré boli uzatvorené pri tom istom rokovaní, nemožno posudzovať oddelene, pretože podľa názoru odvolacieho súdu dôvodom takéhoto postupu bolo obchádzať zákon, poškodiť spotrebiteľa a získať neprimeraný prospech. Nebolo rozumného dôvodu nedohodnúť so spotrebiteľom všetky práva a povinnosti v uzatvorenej úverovej zmluve tak, aby spotrebiteľovi bol jasný obsah záväzku, teda práva a povinnosti, ktoré pre obidve zmluvné strany z uzatvorenej zmluvy vyplývajú. Podpísaním dohody veriteľ ako dodávateľ dosiahol úplné pozmenenie obsahu práv a povinností účastníkov dohodnutých v úverovej zmluve. Takéto konanie voči spotrebiteľovi možno považovať za úmyselné obchádzanie zákona a nekalú obchodnú prax, ktorá nemôže požívať ochranu súdu.

17. Za naplnenie podmienky, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť uvedená hodnota RPMN pre úver, sa považuje, keď zmluva obsahuje správny údaj o tejto hodnote. Pri uzatvorení zmluvy o úvere sa tak nestalo, nakoľko v zmluve je hodnota RPMN 87,20 % a v dohode o splátkach je hodnota RPMN pre úver 260,12 %, pričom samotná skutočnosť, že v dvoch listinách týkajúcich sa úveru sú uvedené rozdielne hodnoty RPMN, má za následok uvádzanie spotrebiteľa do omylu. V neposlednom rade odvolací súd poznamenáva, že RPMN v zmluve o úvere je 87,20 %, a tak spotrebiteľ v priebehu roka podľa zmluvy má preplatiť poskytnutú istinu o takmer celú jej výšku. Samotná táto skutočnosť, uvedenie údaju RPMN v dvoch diametrálne rozličných výškach vo vzťahu k tomu istému úveru, spôsobuje jej neurčitost' a nezrozumiteľnosť pre spotrebiteľa, čo má za následok, akoby tento údaj ani uvedený nebol. Záver okresného súdu o nedostatku náležitostí RPMN je preto vecne správny, ktorý nedostatok sám osebe je dostatočným dôvodom na vyhlásenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

18. Okresný súd považoval viaceré podmienky zmluvy za neprijateľné podmienky pre ich rozpor s dobrými mravmi.

19. Podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

20. Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

22. Možno súhlasiť s konštatovaním okresného súdu, že zmluvne dojednaný úrok za poskytnutý úver 39,15 % ročne je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko je niekoľkonásobne vyšší než priemerné úrokové sadzby pri úveroch poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy. Pri úvere je možné dohodnúť si aj odplatu za poskytnutie úveru, resp. poplatok, avšak tento by mal pokrývať maximálne náklady spojené s poskytnutím úveru a pod. Poplatok nie je odmena a nesmie slúžiť na tvorbu zisku z poskytnutia úveru, nakoľko je tvorený práve výškou úrokov. Žalobcom určený poplatok vo výške 240,25 eur odvolací súd považuje taktiež za rozporný s dobrými mravmi.

23. Na základe uvedeného je vecne správny záver okresného súdu, že z dôvodu chýbajúcej RPMN, ako aj neplatnosti viacerých zmluvných podmienok je poskytnutý úver možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu, keďže žalovaná už v priebehu postupných plnení zaplatila žalobcovi 500,- eur, teda vrátila žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 500,- eur, nebol zistený žiaden dlh žalovanej voči žalobcovi, ktorý by vyplýval zo zmluvného vzťahu, o ktorý opieral žalobca svoj nárok.

24. Aj keď uvedený záver prvostupňového súdu je postačujúci pre potvrdenie napadnutého rozsudku, odvolací súd na doplnenie vecnej správnosti udáva, že dospel k záveru o neplatnosti zmluvy o úvere a dohody o splátkach ako takých pre početné neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy a dohody postupoval voči žalovanej nečestne, v rozpore s dobrými mravmi, jeho konanie javí známky úmyselného obchádzania zákona a ako celok je neakceptovateľné.

25. Vzhľadom na uvedené nemožno hodnotiť všetky úkony samostatne a pokladať ich za čiastočne neplatné a nachádzať platnosť úkonu v ostatnom znení zmluvy, keď všetky úkony boli prijaté s cieľom obchádzať zákon, poškodiť spotrebiteľa a získať neprímeraný prospech. Súd nemôže konať tak, že nebude prihliadať na dohodu o splátkach pre jej rozpor s dobrými mravmi a zákonom, ale bude sa snažiť udržať v platnosti zmluvu o úvere a vyčíslovať nároky splácaním istiny a počítaním úrokov, neprihliadať na neprímeranú odplatu, len aby zachoval práva veriteľa, ktorý od počiatku konal vedome v úmysle obchádzať zákon. Takýto výklad by nebol v prospech účastníkov, ale len v prospech veriteľa - žalobcu. Odvolací súd preto konštatuje, že pokiaľ je celé konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi a javí známky úmyselného obchádzania zákona, je potrebné ho ako celok považovať za neplatné. Iný postup súdu by žalobcu utvrdil v tom, že k zmluve o úvere môže uzavrieť rôzne dodatky a doložky, ktorými úplne pozmení pôvodný obsah a v prípade preskúmania nárokov súdom nič nestratí, pretože by v platnosti zostala pôvodná zmluva, hoci dlžník bol nútený splácať ďaleko viac.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. a nárok na ich náhradu priznal úspešnej žalovanej.

27. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)